

DATEAMS

Bijeenkomst 3 - 27 november 2025

Doelen & opzet bijeenkomst

- Inzicht in voortgang en knelpunten van beide datateams.
- Aanscherpen van onderzoeksvraag en deelvragen.
- Verhelderen van de rol van hypothesen in het onderzoeksproces.
- Concreet maken van benodigde data voor de volgende fase.
- Voorbereiden van de stap naar dataverzameling en datakwaliteit.
- Vaststellen van vervolgstappen en planning.

Samenvatting

De derde bijeenkomst stond in het teken van vertraging en verheldering. Het expliciteren van proceservaringen, het rechtzetten van misverstanden rond hypothesen en feedback, het concretiseren van onderzoeksvragen en deelvragen en het voorbereiden van een gerichte stap naar dataverzameling en analyse (stap 4 en stap 5).

Stand van zaken

Portus Groene Hart

Het team geeft aan gelijktijdig op meerdere lijnen te werken, waaronder dataverzameling, gesprekken met docenten en oriëntatie op bredere ontwikkelingen rond taalgericht vakonderwijs. Deze parallelle activiteiten maken het proces rijk, maar zorgen ook voor een zoektocht naar samenhang en focus.

Er is gesproken over het werken met hypothesen. Daarbij bleek behoefte aan verduidelijking van hun functie binnen de datateammethode. De begeleiders lichtten toe dat hypothesen dienen als mogelijke verklaringen die helpen bij het afbakenen van het onderzoek en het gericht werken met data, en dat bijstelling hiervan onderdeel is van het proces.

Daarnaast werd benoemd dat woordenschat, leesvaardigheid, taalontwikkeling en TVO sterk met elkaar samenhangen, waardoor het vraagstuk als inhoudelijk relevant maar ook omvangrijk wordt ervaren.

Tot slot is gereflecteerd op de ontvangen feedback uit de vorige bijeenkomst. Deze werd als inhoudelijk waardevol ervaren, met de afspraak om in deze fase vooral feedback op hoofdlijnen te geven ter ondersteuning van overzicht en focus.

Portus Farelcollege

Het team geeft aan gemotiveerd te zijn en de feedback uit de vorige bijeenkomst te hebben gebruikt om de onderzoeksvraag en deelvragen verder aan te scherpen.

Tegelijkertijd wordt benoemd dat de combinatie met andere werkzaamheden maakt dat de beschikbare tijd beperkt is, wat vraagt om heldere afbakening en realistische verwachtingen. Het team benoemt het belang van het expliciteren van verwachtingen: wie doet wat, en wat is in deze fase “goed genoeg”?

Inhoudelijkdeel → van onderzoeksvraag naar data

De introductie van een praktisch denkkader voor de volgende fase van het datateamwerk.

Structuur | probleem – deelvragen – data

Per onderzoek wordt gewerkt langs de volgende lijn:

- **Probleem:** wat is precies het probleem?
- **Onderzoeksvraag (hoofdvraag):** welke centrale vraag wil het team beantwoorden?
- **Deelvragen:** welke stappen zijn nodig om de hoofdvraag te beantwoorden?
 - eerst beschrijvende vragen (wat zien we?);
 - daarna verklarende vragen (waardoor zou dit kunnen komen?).
- **Benodigde data per deelvraag:**
 - welke data is nodig;
 - uit welke bronnen (bijv. Cum Laude, DIA, Cito, enquêtes, observaties);
 - voor welke leerjaren en cohorten;
 - met welke leerlingkenmerken.

Gezamenlijke reflectie en gedeelde inzichten

Data- en bestandsbeheer

Praktische adviezen:

- Werk met een unieke sleutel (zoals leerlingnummer) om bestanden te kunnen koppelen.
- Bepaal vooraf welke cohorten en jaren relevant zijn.
- Bewaar altijd ruwe bronbestanden en werk in kopieën.
- Houd een logboek bij waarin vastligt welke stappen zijn gezet in de dataverwerking.

Vooruitblik | Interventies en monitoring

Kort wordt vooruitgekeken naar latere stappen in de methode:

- Na analyse volgt een interventie en monitoring van effecten.
- Naast uitkomsten is ook de uitvoering van belang: wat gebeurt er daadwerkelijk in de klas?
- Bij vakoverstijgende interventies zoals TVO vraagt dit om aanvullende observaties en gesprekken.
- De rol van het datateam ligt vooral bij analyse en advies; implementatie ligt breder in de schoolorganisatie.

Stand van zaken na deze bijeenkomst

Portus Farelcollege

Er is gekeken naar beschikbare data in Cum Laude. Er blijkt veel data beschikbaar, maar het selecteren van relevante variabelen is essentieel. De volgende stap is het aanscherpen van deelvragen en het expliciet koppelen van elke deelvraag aan concrete databronnen. Een aandachtspunt is datatoegang. Sommige teamleden hebben beperkte rechten. Uitbreiding van toegang loopt via centrale besluitvorming en heeft financiële consequenties. Voor effectief datateamwerk is het belangrijk dat minimaal enkele teamleden volledige toegang hebben tot relevante data.

Portus Groene Hart

Het team is gestart vanuit de vraag: welke data is al beschikbaar en welke vragen kunnen daarmee beantwoord worden? Door te redeneren vanuit bestaande data ontstaat meer rust en focus. De groep geeft aan hiermee verder te kunnen en plant tijd om dit concreet uit te werken.

Vervolg - stap 3 | Data verzamelen

De bijeenkomst werd afgesloten met een vooruitblik op stap 3 van de datateammethode. Het verzamelen van data.

Beide datateams werken toe naar het concreet koppelen van hun deelvragen aan beschikbare databronnen en het in kaart brengen van welke data al beschikbaar is en welke nog moet worden opgevraagd. Daarbij is afgesproken dat in de volgende bijeenkomst de focus ligt op het daadwerkelijk werken met data, inclusief aandacht voor datakwaliteit en randvoorwaarden zoals datatoegang.

**NEXT
STEP**

Vervolgstappen en afspraken

Voor beide datateams:

- Zorg voor een heldere, haalbare hoofdvraag en bijbehorende deelvragen.
- Maak expliciete keuzes in wat wel en niet binnen dit traject valt.
- Breng per deelvraag in kaart:
 - welke data nodig is;
 - uit welke bron;
 - voor welke cohorten;
 - welke data al beschikbaar is en wat nog opgevraagd moet worden.
- Regel waar mogelijk datatoegang, zodat in de volgende bijeenkomst daadwerkelijk met data gewerkt kan worden.

De volgende gezamenlijke bijeenkomst staat gepland op 8 januari 2026.

Er wordt gekeken naar een werkbare vergaderfrequentie, mogelijk met afwisselend gezamenlijke en schoolspecifieke datateam bijeenkomsten.

